

[Morten Lange.]

regering kunne tænke sig meget kraftigt at fremføre det råd til den tyske regering at godkende en Oder-Neisse linje.

Man er svag over for Washington. Man har ganske vist fra den forrige regering og fra evighed arvet ideen om, at et bombestop over Nordvietnam er en nødvendighed for at komme videre i fredsforhandlingerne; men nu, hvor der er kommet en begyndende forhandlingskontakt, og hvor man vel netop skulle lægge pres på Washington, ja, så forklarer man, at de ved sikkert nok, hvad vi mener, for det har de nok læst en eller anden gang, og derfor er det ikke rigtig klogt at sige noget lige i øjeblikket. Det må naturligvis være udenrigsministerens ret at bedømme, hvornår noget er klogt eller ikke klogt; men efter en mere almindelig bedømmelse synes jeg i hvert fald, at tidspunktet netop nu må være inde til at sætte alle kræfter ind på at sikre, at forhandlingerne virkelig bliver til noget, og først og fremmest at de sikres igennem det bombestop, som er en nødvendighed for dem.

Endvidere er der Grækenland, hvor vi jo også har en meget klar stilling fra dansk side, hvor der ikke har været tvivl om vor mening, men hvor det ligesådan er, som om den nuværende regering i den grad har holdt sig til, at det har vi jo sagt vor mening om, så det behøver vi vist ikke at gøre stort mere ved.

Der er en sløvhed, havde jeg nær kaldt det, i hele spørgsmålet om vor sikkerhedspolitik. Jeg havde nær sagt: vort sidste år i Atlantpagten er blevet et stille år — for som bekendt udløber pagten jo i 1969 — men der er ingen oplæg til en strengt nødvendig nyorientering, og nu har jeg set, at det radikale venstre har ment, at engang i 1971-72 kunne folket udtale sig om, hvorvidt vi i 1968, 1969 eller 1970 skulle forny vor tilslutning til Atlantpagten. Det er unægtelig en bagvendt form at drive politik på. Jeg går ud fra, at det er den slags vedtagelser, som forener de folk, der gerne vil have en afgørelse i sagen, og dem, der gerne vil blive siddende i en regering, og således kan man selvfølgelig klare sig. Et så effektivt ridt på to heste må dog kaldes ækvilibrisme eller noget andet meget fint.

Ja, det synes, at regeringen på det udenrigspolitiske område er, som jeg nævnte det,

forbløffende initiativløs. Det skyldes ikke, at den ikke har ideerne for sig, for som sagt, den radikale liste var såmænd udmærket, den kan holde til flere dages forhandlinger; men et enkelt område vil jeg dog fremhæve, hvor der er sket en udvikling, også en positiv og gavnlig udvikling. Jeg tænker her på markedspolitikken, hvor regeringens og den forrige regerings fællesmarkedspolitik har lidt skibbrud. Det har længe været forudset; vi har ventet skibbruddet; det er sket, og man har erkendt det, og det sidste — og det er dog måske det vigtigste — er, at man har erstattet denne politik med en ny markedspolitik, som bygger på EFTA og bygger på nordisk samarbejde. Jeg synes, det er en fornuftig og rigtig politik; den svarer til det, som for socialistisk folkeparti længe har stået som den rigtige løsning. Det er kommet sent på gled; det er lidt sent, vi er kommet i gang. Sagen havde været nemmere, om vi på et tidligere tidspunkt havde valgt denne udvej og gjort det klart, at det var den vej, vi skulle gå; så havde vi ikke været så dybt bekymrede over, at fællesmarkedsløst blev enige. Normalt skal man være glad ved, at folk kan blive enige. Det havde vi såmænd måske også været, hvis vi selv havde været ude tidligere og var blevet enige med nogle andre om en fornuftig og konstruktiv politik; men det kan nås endnu. Jeg håber, at regeringen på dette punkt vil holde initiativet under høj damp. Det er vigtigt; det er af helt grundlæggende betydning for dette lands økonomiske og politiske fremtid, at den markedspolitik, vi nu er gået ind for, bliver til en realitet og en levende realitet.

Vi har en mærkelig regering i dette land. Den består af partiet venstre med dets ret snævre landbrugsinteresser. Den består af de konservative med deres interesse for funktionærer og industrianliggende, og den består af de radikale, som vel nærmest må karakteriseres ved deres mangel på interesse for deres egne programsager. Derfor bliver summen af denne regerings tre partier til det, jeg har karakteriseret i disse bemærkninger som noget, der betænkeligt minder om en visnepolitik med en række uheldige træk i, som man i virkeligheden i høj grad kommer til at bedømme som denne regerings ansigtstræk.

Men når vi nu gør status her og skulle